СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 79. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 5-го КВІТНЯ 1951. — No. 79. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 5, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свобода": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

НЕ БУДЕ ЗАКОННОГО ОБМЕЖЕННЯ ДЛЯ ВИСИЛКИ ВІЙСЬКА

Вашингтон, 3 квітня. — Підчас дальших дебат у повному сенаті над обмеженням права президента при висилці американського війська заморе зазначилися два гостро протилежні напрямки. Один, підтримуваний провідними республіканцями, щоб законно обмежити президента, другий, боронений провідними демократами, щоб президент не був нічим в'язаний при висилці. Додаток до сенатської резолюції попереднього дня тільки дораджує президентові порозумітися зКонгресом передвисилкою одначе це не в'яже президента законно. Сьогодні появилася в сенаті дальша поправка до резолюції, а саме, щоб резолюція була спільна, тобто, щоб була ухвалена обома палатами Конгресу, а тоді вона має силу закону. Одначе цей внесок відкинув повний сенат 56 голосами проти 31. Так само перепав додаток сен. Карла Мундта, який домагався напімнути президента, щоб він не висилав навіть чотирьох дивізій наземної армії, проти чого досі не було поважного спротиву. Одначе цей додаток перепав 59 голосами проти 29.

Серед дебати над цими додатками сен. Артур В. Воткінс, республіканець з Юта, зімлів на залі підчас виголошування своєї промови за обмеження для президента. При голосуванні над останнім додатком 13 республіканців голосували разом з демократами за відкинення поправки, а тільки один демократ голосував за додаток, а саме Едвин К. Джансон з Колорадо. З уваги на завзяття обох сторін у дискусії не прийшло до кінцевого вирішення і його відложено до полудня в середу.

АРТИСТ ВІДПЕКУЄТЬСЯ СОВЄТСЬКОГО КОМУНІЗМУ

Ню Йорк. — Роквел Кент, артист-ілюстратор журналів, як голова Міжнародного Робітничого Ордену, свідчив у своїй власній справі перед стейтовим верховним судом. Він заявив, що він „майже почав вірити в комунізм" одначе „не вірить в російський комунізм для Америки". Переслухання ведуться з метою, чи треба одобрити ліквідацію Міжнародного Робітничого Ордену, яке наказав стейтовий департамент забезпечень. У цім ордені є окрема Українська Секція під назвою „Запомоговий Союз Американських Українці", яка видає обезпеченеві поліси. Стейт розв'язав М.Р.Орден як комуністичну фронтову організацію, що приєднює людей до Комуністичної партії.

ПЕЧЕНЯ З КИТОВОГО М'ЯСА

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Внаслідок безупинного дорожіння м'яса ресторан-кафетерія підприємства Бел Телефон Компані завела для своїх гостей печеню з м'яса морського кита. Покупцями стають робітники й службовики компанії, яких нараховують на 1,000 осіб. Страву заведено на пробу, коли ресторан дістав у дарунку 60 фунтів китового м'яса від одного норвезького підприємства, яке має кватиру в Ню Йорку. Якщо б гості незлюбили печені, тоді спробують перемінити страву на ґуляш.

ПЕРЕМОГА ДЕМОКРАТІВ ПРИ МІСЬКИХ ВИБОРАХ

Посадник Мартин П. Кенеллі відніс перемогу при поновних виборах у місті Шікаґо. Обчислення з 3,799 виборчих льокалів — на усіх 4,297 — виказують, що Кенеллі дістав 615,734 голосів, а його республіканський суперник Гонтер 488,343 голоси. Демократи втримуються при владі вже третю каденцію, Республіканці були останній раз при владі в Шікаґо в 1931 р. Тому, що Шікаґо це друге з черги місто в Злучених Державах, перемога демократів серед теперішньої критики краєвої демократичної влади звертає на себе увагу.

Демократи віднесли теж перемогу при виборах на посадника в місті Стемфорд, у стейті Конетикат. Місто замітне мешканнями багатих людей, які мають свої підприємства в Ню Йорку.

КОМІСІЯ ПАЛАТИ УХВАЛИЛА 24 КОРАБЛІВ ПРИЯЗНИМ КРАЇНАМ

Вашингтон. — Комісія Збройної Служби палати репрезентантів одноголосно ухвалила передати 24 різнородних воєнних кораблів заприязненим з Америкою державам на підставі умови про взаємну оборону. Комісія тільки одобрила проєкт, переданий їй головою морських операцій, адміралом Форрестом Шерманом. Кораблі переходять під команду чужих країн на такій підставі, як це було в другій світовій війні, а саме за законом про воєнну вигоду („ленд-лдз"). Між державами, які дістануть кораблі, згадано такі: Францію, Данію, Уруґвай та Перу. Давніше дістали вже: Британія, Бразилія й Франція. Адмірал Шерман виявив, що 28 фригат, які звернула Росія, борються тепер у війні на Далекому Сході.

Комісія Збройної Служби приготовила звіт з дискусії над заведенням загального військового вишколу. Голова комісії, Карл Винсон, заявив у у повній палаті, що на випадок ухвалення загального вишколу кількість постійної армії зменшиться з півчетверта на два міліони вояків, а з цим прийде теж зменшення коштів утримання армії.

В АМЕРИЦІ

● **Опери крізь телевізію** приготовляється передавати Метрополитен Опера в Ню Йорку, одначе тільки в англійській мові. Це будуть клясичні опери, передавані зі студій, а не зі сцени.

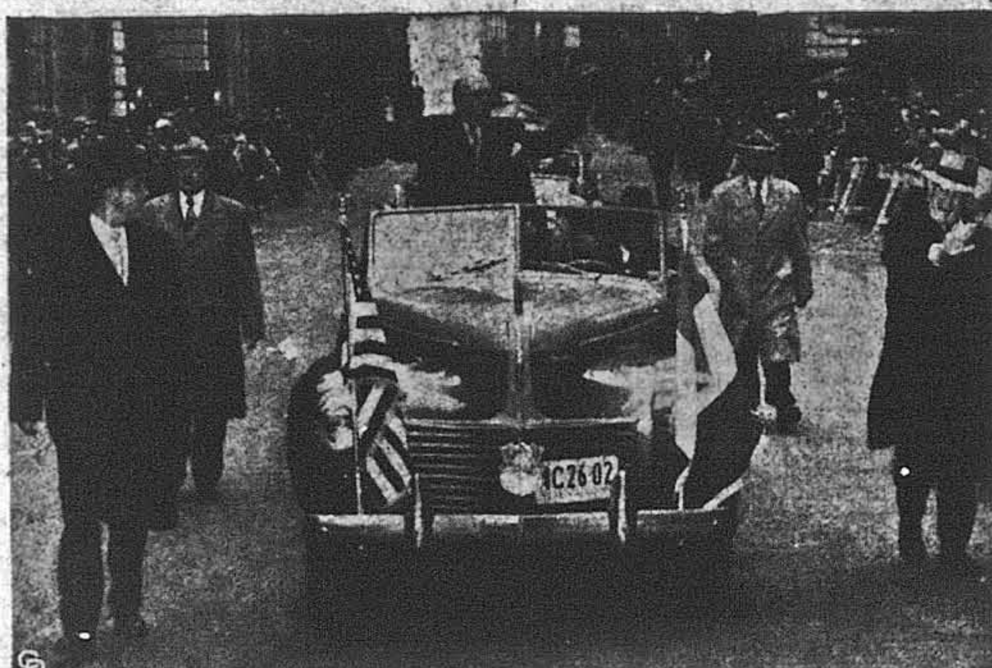
● **Нову Раду Психологічної Стратеґії** має назначити президент Труман для ведення психологічної й політичної війни американським урядом. Вона була б відповідальна перед департаментом оборони, а не перед департаментом закордонних справ.

● **Для студій дітей над умом їхніх батьків** написала книжку Салі Ліберман на підставі квестіонара, поставленого студентам університетів. Книжка появилася накладом видавництва Генрі Шуман у Ню Йорку.

● **Винстон Чорчил приїздить до ЗДА з промовою** на двохсотну річрічницю оснування університету Пенсилвенія в Филаделфії. Промова буде виголошена 8 травня у приявності великої кількости урядовців і науковців.

● **Не дістануть п'ятої запасової наколесної обслони** власники нових авт, як було досі. Уряд наказав щадити гуму для оборонних потреб.

● **Перемінять на Каледж** промислову середню школу, звісну під назвою „Фашен Скул оф Дісайн" у Ню Йорку. На це згодилася стейтова виховна комісія в Олбені.

ПРЕЗИДЕНТА ФРАНЦІЇ, ВІНСЕНТА ОРІОЛА, вітали десятки тисяч нюйорчан, як він переїздив долішнім Бродвеєм до Сити Гол. Стоячи у відкритому авті, президент Оріол відповідає на оклики „Вів ля Франс!", що неслись з мас народу по обох боках вулиці.

ДОРОГА ЦІНА МИРУ В БРИТАНІЇ

УРЯД ЗАКЛИКАЄ НАЦІЮ ДО ДАЛЬШИХ ЖЕРТВ ДЛЯ СКРІПЛЕННЯ ОБОРОНИ ПЕРЕД БОЛЬШЕВИЗМОМ.

Лондон, 4. квітня. — Британський уряд опублікував фінансове звідомлення, в якому заповідає цілий ряд дальших труднощів, обмежень і тягарів для британського народу, щоб могти покрити 4,700,000,000 фунтів стерлінґів видатків на оборону, передбачених на найближчих три роки. В цьому звідомленні заповідається дальші зменшення товарів для широкого вжитку, збільшування дорожнечі, упадок життєвої стопи та дальші харчові обмеження, закликаючи рівночасно до обмежень в цінах і заробітках, до більшої індивідуальної ощадности та ще більшої продукції і експорту. В документі сказано, що ці додаткові обмеження, і тягарі не є виною лейбуристського уряду, тільки совєтської політики, яка змушує Британію та інші західні країни до скріплення своєї оборони. Це мусить продовжуватися, аж доки „комуністичні лідери не будуть переконані, що західні демократії є непохитні". Це є — „ціна миру" — заявляється в документі, що є рівночасно великим обвинуваченням Москви за теперішню політичну і зв'язану з нею господарську кризу в світі.

РУРЩИНА ЗНОВУ ЕВРОПЕЙСЬКОЮ КУЗНЕЮ

Бонн, Німеччина, 4. квітня. Формальне скасування аліянтами практично всіх обмежень і заборон для мирної продукції в Західній Німеччині створило для цеї країни знову передумови стати наймогутнішою індустріяльною потугою в Західній Европі. Останній дозвіл на продукцію зброї і амуніції та стратегічних матеріялів, що відбуватиметься під контролею аліянтів, перемінить промисловий басейн Рурщини в Европейську кузню, але цим разом вже не для імперіялістичних, тільки для оборонних цілей Заходу. Для порівняння подається, що Рурщина тепер продукуватиме 14,000,000 тон сталі річно, на її загальну спроможність 15,500,000 тон, що разом з 12,000,000 сталі — французької продукції і 16,000,000 тон британської — дасть аліянтам сильну базу в оборонному плянуванні.

ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ В ПАНІЦІ ПЕРЕД „ВОРОГАМИ НАРОДУ"

Гонґ Конґ, 4. квітня. — Комуно-китайська преса б'є на тривогу та створює справжню паніку перед „ворогами народу, імперіялістичними англо-американськими шпигунами та контрреволюційними бандами Куомінтанґу". Крім вчорашнього повідомлення про розстріл 132 таких „ворогів народу" в Шанхаю і Кантоні, — сьогодні знову подається про розстріл іншої „великої групи" в Тієнтсін та 23 особи в Сватов. Ця преса подає, що „китайський нарід гаряче вітає" ці масові розстріли. Втікачі з червоного континенту передають жахливі вістки про масовий терор, що переходить всяке нормальне уявлення. Червоні попали в божевільну паніку перед „ворогами народу", що їх добачують практично в кожному громадянинові, включно з членами комуністичної партії.

СПОРИ ЗАМІСТЬ ПОРОЗУМІННЯ НА НАРАДАХ В ПАРИЖІ

Париж, 4. квітня. — Представники чотирьох великодержав вже від місяця нараджуються, щоб порозумітися щодо порядку нарад майбутньої конференції їх міністрів закордонних справ, але досі замість порозуміння виринають все тільки нові непорозуміння і спори. Совєтський представник Андрей Ґромико, теж вчора ще „не був приготований" зайняти становище до нових компромісових пропозицій західних представників, натомість мав готові нові обвинувачення проти них за оборонний Північно-Атлантійський Пакт, за „англо-американські військові бази" навколо Совєтського Союзу та за „безправну" приявність американських і британських військ на території Тріесту. Йому відповідав французький представник, доказуючи, що Атлантійський Пакт і американські бази не є причиною, тільки наслідком світового напруження, вину і відповідальність за яке поносять виключно Совєти. У висліді вчорашніх нарад західні представники виявили готовість заждати, аж Ґромико дістане інструкції з Москви та буде готовий зайняти становище до західних пропозицій.

ЗАХОДИ ПРОТИ СОВЄТСЬКОГО ПРАВА ВЕТА В О.Н.

Вашинґтон, 3 квітня. — Загальний амбасадор, Джан Фостер Доллес, звернувся до латинських республік Південної Америки, щоб вони взяли під застанову знесення права вета для Совєтів при голосуванні над допущенням свіжих волелюбних держав до Організації Об'єднаних Націй. Доллес має тепер на думці прийняття Японії до О.Н. після заключення миру. Він видвигнув цю справу на перекусці, виданій у честь латиських дипломатів Вашинґтонським Комітетом Світової Торгівлі. Він пригадав, що латинські республіки пішли солідарно зі Злученими Державами у війні проти Японії, отже треба тепер помогти їй перейти на мирний стан.

ПОЧИНАЄТЬСЯ ПІДГОТОВКА УКРАЇНСЬКОЇ УЧАСТИ В ПАРАДІ ЛЬОЯЛЬНОСТИ

Ню Йорк, 4. квітня. — З Українського Маніфестаційного Комітету повідомляють, що тут вже почалася підготовка до української участи в традиційній параді з нагоди „Дня Льояльности", що відбудеться з кінцем квітня в протиставленні до п'ятиколонних комуністичних першотравневих демонстрацій. Дні Льояльности та паради з цього приводу організуються, як відомо, головно ветеранами та іншими патріотичними групами. Головою Українського Комітету є Володимир Бакад, тоді як адв. М. Гаврилко є в уповноваженні української цивільної, а В. Цюпа ветеранської груп. В минулих роках українська група в подібних парадах чисельно і якісно займала одне з перших місць і Комітет робить заходи, щоби в цьому році зайняти перше місце. Для обговорення всіх справ, зв'язаних з українською участю в цій патріотичній маніфестації, що в цьому році відбудеться в суботу, 28. квітня, та почнеться маніфестаційним походом по 5-тій евеню в год. 1-шій після полудня, Комітет скликає на найближчий вівторок, 10-го квітня, наради представників всіх українських національних організацій метрополітальної округи, зокрема організацій молоді. Наради відбудуться в домівці Демократичного Клюбу при 59 Ст. Маркс Плейс, в годині 8-мій ввечорі.

ПІДГОТОВКА ДО ВИКІНЧЕННЯ ПЕРЕСЕЛЕНЧОЇ АКЦІЇ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — За вістями з Українського Переселенчого Осередку З.У.А.Д.К. акція за викінчення переселення решти скитальників з Европи найшла відгомін серед громадянства після того, як проголошено зазив Осередку й „Самопомочі" до влаштування великого громадського віча найближчої неділі в год. 2:30 в Бетовен Голл при 210 Іст 5-тій вулиці. Як головні промовці виступлять: маршал Василь Мудрий, екзекутивний директор З.У.А.Д.К., д-р Волод. Галан, ред. Юрій Дивнич і ін.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА В ПОВНІЙ СИЛІ ПЕРЕЙШЛИ ПАРАЛЕЛЮ

Токіо, 4. квітня. — Головні сили американських військ перейшли вчора 38-му паралелю на 10-ти милевому західному секторі фронту і продовжують свій похід в Північній Кореї. Рівночасно повідомлено, що головний командант аліянтських збройних сил на Далекому Сході, ген. Доґлес Мек Артур, разом зі своїм штабом відвідав вчора вдержуваний південно-корейськими військами східний сектор фронту, що вже врізався глибоким клином в Північну Корею поза 38-му паралелю, і провів день на фронті. Ці два факти вказували б, що аліянтські збройні сили в Кореї готові продовжувати свій наступ на ворога теж поза 38-мим рівнобіжником, не зважаючи на всі зв'язані з тим політичні комплікації, керуючись в цьому випадку головно стратегічно-тактичною доцільністю. Ген. Мек Артур, — вернувшись до Токіо, заявив кореспондетам, що аліянтська стратегія залишається така сама, як вона почалася з „вбивчим наступом" ген. Ріджвея: серія наступів на переважаючого чисельно ворога, з виразною метою не дати йому „прийти до себе" та „вбити, по можності, якнайбільше ворожих вояків". Ген. Мек Артур твердив: „Це не є позиційна, тільки маневрова війна". В непотверджених повідомленнях з фронту подається, що паралелю могла переступити одна американська дивізія, зі сильними патрулями на чолі. В поході натраплено тільки на „обмежений спротив" ворога. У фронтових коментарах видвигається здогад, що американський перехід через паралелю наступив у зв'язку з інформаціями, що ворог приготовляється до нового весняного наступу величезними силами. — Ціллю аліянтської акції могло б бути маневрування, щоб задержати в своїх руках ініціятиву на фронті та заставити ворога до передчасних рішень щодо оборони або наступу. — Теж на інших секторах фронту продовжується аліянтський наступ, при сильній співакції авіяції, що вповні використовує своє панування над повітряними просторами.

СЕУЛ ЗНОВУ ОЖИВАЄ

Сеул, Корея, 4. квітня. — Сеул, колишня столиця Корейської Республіки, що пережила дві окупації червоними та багато повітряних атак аліянтської авіяції, попала в аліянтські руки на три четвертих цілком зруйнованим і — справжнім „мертвим містом". Після відносно короткого часу, місто знову почало оживати. Хоча аліянтське командування заборонило поворот втікачам з огляду на недостачу харчів та мешканеві і інші труднощі, втікачі самі вертаються тисячами кожної ночі, заселюючи руїни та промишляючи хто як може. Від часу звільнення міста минулого місяця,до нього повернулося вже около 100,000 втікачів, що потрапили ночами оминути розставлених на шляхах військових сторожів. Аліянтам не залишилося тоді нічого іншого, як теж подбати про відповідне забезпечення поворотців харчами.

МОЛОДИЙ УКРАЇНЕЦЬ ВАЖКО ПОРАНЕНИЙ В КОРЕЇ

Нас інформують, що капраль Американської Армії, Юрій Радзикевич, був важко поранений в акції на корейському фронті. *Юрій, син д-ра Юліяна і Антоніни Радзикевич,* абсольвент середньої школи та член Українського Пласту, перебув кампанію від вересня 1950 року, брав участь в боях під Інчон, Сеул, Чунґнам та скрізь, де сьома дивізія писала свою історію. Після важкого поранення в дні 21-го лютого ц. р., його перевезено до Японії і опісля на лікування в одному з військових шпиталів у Вірджінії. Сенатор Герберт О'Канор переслав батькам пораненого вояка вислови щирого співчуття.

ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ ПРОДОВЖУЮТЬ ЗАХОДИ ДЛЯ ЗАМИРЕННЯ В КОРЕЇ

Об'єднані Нації, Н. Й., 4 квітня. — Об'єднані Нації продовжують свої заходи для мирного полагодження корейського конфлікту, випробовуючи насампеперед охоту комуно-китайського уряду до переговорів. Це завдання виконує тепер в імені Комісії Посередництва О. Н. шведський представник в комуно-китайській столиці, що вже кількакратно відвідав в цій справі китайське міністерство закордонних справ, але досі без будь-якого результату. Останнім заходом Комісії, переданим за посередництвом шведського представника, була провірка комуно-китайської реакції на пропозицію безпосередніх пеерговорів між червоним Китаєм і представництвом О. Н., але у висліді одержано тільки повторення закиду, що саму Комісію вважається в Пейпінґу протизаконною. Тому ця Комісія, щоб дати червоному режимові можність „вийти з лицем" з такого його становища, готова погодитися теж на переговори між Пейпінґом та будь-якою іншою групою або особою, що репрезентувала б О. Н. В дипломатичних колах так О. Н., як і в комуно-китайській столиці все ще не втрачається надії на можливість полагодження конфлікту за посередництвом мирних переговорів, якщоб на це була знайдена відповідна форма.

ІТАЛІЙСЬКІ КОМУНІСТИ ПРОПОНУЮТЬ УЧАСТЬ В УРЯДІ

Рим, 4 квітня. „Вождь" італійських комуністів, Пальміро Тольяті, промовляючи вчора на відкритті 7-мого конґресу італійської комуністичної партії, запропонував нагло поворот комуністів до коаліційного уряду премієра де Ґаспері, мотивуючи це бажанням „привернути мир" між італійськими політичними партіями та вможливити і приспішити передбачені республіканською конституцією соціяльні реформи в країні. Ця пропозиція наступила п'ять тижнів після повороту Тольяті з „лікування" в Москві і вона без сумніву стоїть у зв'язку з його побутом там. В італійських політичних колах виключають можливість, щоби премієр де Ґаспері хотів цю пропозицію прийняти. На відкритті комуністичного конґресу повідомлено, що ця п'ятиколонна партія в Італії нараховує тепер 2,576,000 членів, в тому 464,000 малолітних.

В СВІТІ

● **Ґанді знову голодує**, але цим разом Маніляль Ґанді, син покійного Магатми, тепер редактор „Індійської Опінії", проголосивши 14-денну голодівку на знак протесту проти переслідування індійців в Південній Африці.

● **Закордонні нафтові компанії** погодилися заплатити урядові Іраку вимагану підвишку, щоб рятувати свої посілості від загрози націоналізації.

● **Примас загроженої большевизмом Католицької Церкви в Польщі**, архиєпископ Вишиньскі, приїхав до Відня, в дорозі до Ватикану на відвідини Папи. Разом з ним їде єпископ Лодзі, М. Клепч, який заявив кореспондентам, що ціль їхньої поїздки є „занадто делікатна", щоб її можна виявити.

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ОРІОЛ ПЕРЕД КОНҐРЕСОМ

Промову Вінсента Оріола, президента Франції, виголошену минулого понеділка на спільному зібранні обидвох палат Конгресу Злучених Держав, треба вважати історичною, бо вона безприкладна в дотеперішніх американсько-французьких відносинах. Можна вносити, що тільки справи надзвичайно великої ваги заставили президента Франції прибути особисто до Злучених Держав, та промовити в Конгресі. Так воно й є. Страх перед новою кремлівською агресією та бажання скріпити оборонний вал демократій, у якому Франції припадає чи не найважливіша роля, — це властива і головна причина прибуття французького президента до Америки. Тому теж і його слова, сказані в Конгресі, набирають особливої ваги.

Оріол спершу зазначив, що Злучені Держави і Франція — від давніх часів аж по сьогоднішній день тісно зв'язані свободою. Промовляючи перед „Конгресом великої американської демократії", він з жалем ствердив, що ця свобода та найцінніші вартості нашої цивілізації тепер загрожені в свойому існуванні. Франція вповні здає собі з цього справу і рішена їх обороняти. „Невтральність" це „варварське слово", яке завжди було французам „чуже", казав Оріол. До того годі бути невтральним там, де треба вибирати між неволею і волею, між добром і злом. Франція знає, що як вона впала б, то з нею опинилася б в неволі ціла Европа. Тому ізоляція — це смерть.

Французький президент у питомий французам спосіб, легкий, переконливий і логічний, запевнив Америку і світ, що Франція, як у минулому, так і тепер, стане по боці права та в обороні волі. Тільки треба пам'ятати, що право без сили — безсильне. Виказуючи фактами і числами, як Франція навіть у невідрадних повоєнних обставинах, завдяки своїй праці та американській допомозі, (Плян Маршала), наново розбудовує ту силу, Оріол переконливо доказував, що французький нарід цілком не підупав на дусі, як це декому могло б видаватись, головно тим, що прив'язують надто велику вагу до партійних французьких сварів. Він виразно підкреслив, що говорить тільки правду, добре знаючи, що тільки щирість та відвертість промовляє до серця і розуму американців. В такому змислі він закликав демократії до скупчення усіх збройних матеріяльних та моральних сил для оборони справедливої справи.

Оріол заговорив теж і про будуччину Европи. Вона повинна не тільки об'єднатись для оборони, але об'єднаною і сфедерованою повинна залишитись. До такого об'єднання, говорив Оріол, Франція змагає через Раду Европи та Страсбурську Асамблею, забуваючи навіть про вікових своїх ворогів, бо так дуже дорогою є для неї сама ідея европейської федерації — „Злучених Держав Вільної Европи".

Як бачимо, французький президент прибув до Америки з великими цілями. З його промови в Ню Йорку (у Валдорф-Асторії) виразно виходило, що він хотів би тепер злучити вільні народи з Америкою під кличем „всі за одного, один за всіх", думаючи таким робом залякати Москву, припинити її дальшу агресію та не допустити до нової війни. Тут він помиляється, бо Кремль може припинити свою агресію тільки на якийсь час. Але його заходи щодо посилення демократичного фронту, а зокрема пропаганда в справі нової сфедерованої Европи зробили на американському ґрунті дуже добре враження, бо ж Америка є ввесь час за таким об'єднанням, яке являється одночасно теж і скріпленням демократій.

Америка й охорона Дарданелів

Недавній побут в Европі Томи Фінлеттера, американського секретаря повітряних сил, звернув на себе увагу головно поїздкою секретаря до Туреччини й Греції. Це тому, що після поїздки появилися вісти, що Туреччина запрошує Злучені Держави приступити до Британсько - Турецького договору взаємної оборони, який заключено в 1939 р. Цей договір має на меті гарантувати недоторканість Дарданельської протоки, яка є в посіданні Туреччини від 150 років. Ця протока на випадок війни, замикає Росії виїзд з Чорного до Середземного моря і тому саме Росія, ще від часів Катерини II., змагає до признання їй співучасти в „охороні" Дарданелів. Від 1945 р. Совєти кількома наворотами звертались з такою пропозицією до Туреччини, одначе безуспішно. Від коли Америка пішла на допомогу Туреччині, щоб захоронити її від совєтської агресії, справа охорони Дарданелів стала для Злучених Держав більше актуальною, ніж була колинебудь досі. Подорож Фінлеттера вказує, що ведуться якісь переговори між Америкою й Туреччиною, вислідуяких можна надіятися в короткому часі з уваги на загальну мобілізацію Західних країн для спинення комуністичної агресії, про що вже згадував турецький міністер закордонних справ.

Коли йдеться про Туреччину, то нема найменшого сумніву, що вона готова до найдальше йдучих компромісів, щоб тільки забезпечити собі поміч Америки на довший час. Рік тому один американський дипломат запитував тодішнього турецького президента Туреччини, Ісмета Іноню, чи турецька армія пішла б на допомогу Іранові або якому іншому сусідові на випадок, якби Совєти напали на Іран. На це турецький президент відповів іншим питанням: „Чи Америка помогла б Туреччині, якби її заатакувала Росія?"

Серед нових подій першого питання майже ніхто не видвигає. Туреччина пішла дуже далеко у своїх доказах готовости до співпраці з Заходом, отже в першу чергу з Америкою.

Теперішній президент Туреччини, Баяр, вислав 2,500 турецьких вояків до Кореї і вони там знаменито б'ються. Це вказує, що Туреччина готова на всяку жертву, щоб тільки приєднати для себе Америку. Докищо Туреччина не допущена до Північно-Атлантійського Пакту, але Америка вже поробила відповідну підготову для забезпечення Туреччини від наглого нападу. До Туреччини, як про це пише морський кореспондент капітан Фредерік Л. Олівер, пішли американські підводні судна, кораблі для охорони нищителів, інші роди воєнних кораблів і велике устаткування. Крім того поїхав туди американський морський персонал наземної армії і повітряних сил. Усе те придумано на те, щоб піднести намірити турецького народу і його збройних сил.

Це ще не є повна відповідь на запит президента Іноню, одначе це вказує на готовість Злучених Держав серед теперішнього положення дати Туреччині таку охорону, яка є в її силі. Туреччині треба ще зброї й іншого устаткування для її армії, яка може досягти двох мільйонів вояків. З уваги на приязні відносини між Туреччиною й Грецією, турецька армія була б готова піти на допомогу Іранові на випадок російської агресії, грецька армія могла б станути на оборону Туреччини від Болгарії, а зате Америка використала б Дарданелі на заблокування совєтської фльоти шляху на Середземне море.

Що більше: На випадок третьої світової війни Америка не завагалася б використати приязнь Туреччини і післати свою воєнну фльоту на Чорне море. Це мусіло б змінити дотеперішню концепцію, яка вважає Чорне море „російським морем", бо на випадок, як би на ньому появилися американські підводні судна, побережжя Чорного моря, отже й побережжя України, могли б попасти під обстріл з американських кораблів. Отже, якщо прийшло до заключення договору з Америкою для охорони Дарданелів на спілку з Великобританією й Францією, тоді нема сумніву, що Америка поставила б як одну з умов: згоду Туречини на те, щоб американські кораблі могли евентуально переплисти через Дарданелі й Босфор на Чорне море.

Як знаємо, порозуміння з Францією, якої президент саме приїхав до Злучених Держав на відвідини, закріплюється. Між тими важливими справами, які тепер обговорюють у Вашингтоні з президентом Франції є мабуть теж і справа турецько - французько - бритійсько - американської спілки для охорони Східної частини Середземного моря з якої доступ до Чорного моря дає великі можливости акції припинення комуністичної агресії.

УКРАЇНА І РОСІЯ

Заслугою Української Вільної Академії Наук треба вважати ініціятиву і організацію виміни думок між чільними представниками науки східноевропейських народів і України на цій вільній землі. Це має подвійну вартість: американська земля та американські обставини вже самі по собі створюють краще тло на такі дискусії, як з другого боку — учасники таких розмов, своїм знанням, своїм науковим станом та своєю безпристрасністю і — в межах можливостей — об'єктивністю можуть не тільки спокійно обмінятися думками, але й швидше прийти до принципових висновків.

Недільна доповідь професора Гарвадського Університету, Михайла Михайловича Карповича, та дискусія і завваги на затор кнені ним теми, можуть послужити на це яскравим прикладом.

В доповіді заторкнено три незвичайно важливі проблеми в історії і політиці українського і російського народів. Проф. Карпович, широко відомий вчений та історик, належить до тих російських лібералів, які дивляться і оцінюють історію на підставі фактів, а ствердивши правду, вміють її обороняти. Об'єктивно беручи, він сам не виявив будь-яких, так питоменних політичній російській еміграції, пересудів у відношенні до українців. Навпаки, виступивши недавно в Брюселі на Конгресі за Інтелектуальну Волю в користь допущення до конгресу українських представників й піддержуючи в цьому америк. представника, проф. Дж. Бирнгема, проф. Карпович доказав, що в обороні правди він потрапить, в потребі, виступати навіть і проти думки своїх російських колег.

Його недільна доповідь була далека від того, щоб могла вповні задовольнити українців. Він опрокидував твердження Грушевського, що порівнював історію відношення між Україною і Росією на прикладах Риму і Галії, він наводив цілий ряд історично-наукових тверджень, доводячи ними, що Київська Русь є спільною історичною колискою Росії та України, хоча не брався сам ставити крапки над „і" й вносити твердження. Другим періодом в українсько - російській історії, якому він віддав окрему увагу, був Переяславський договір і проблема наступництва гетьмана Богдана Хмельницького, і вкінці він ствердив значну активність української культури та її творців і представників в російській імперії в XVII. ст. Розглянувши ці проблеми з чисто історично - наукової точки зору, проф. Карпович зайняв таке становище: Минуле є важливе, але не рішальне для сучасного положення поодиноких народів. Наслідство Київської Русі, чи Переяславський договір, віддалені сотнями років від нашої доби, не можуть рішати про те, чи український нарід має бути самостійний і мати свою окрему державу, чи залишатися в злуці з Росією, бо це може вирішити насамперед вільна воля самого народу. Але виміна й узгіднення думок між росіянами і українцями, зокрема між представниками науки тих двох народів, повинні тепер виробити відповідну психологічну атмосферу до того моменту, коли знову вирішуватиметься доля тих двох народів.

В цьому висновку доповнив проф. Карповича відомий російський соціялдемократичний лідер старої школи, Рафаїл Абрамович. Забравши голос після дискусії, він ствердив, що такі доповіді і дискусії не можна вдержати в рямках чисто наукових, бо вони заторкують основні проблеми і сьогоднішнього дня та силою фактів переходять в те, що розуміємо під політикою. Він сам є інтернаціоналіст, він вважає, що майбутня війна вестиметься під прапором Об'єднаних Націй і в цій площині він добачує єдину розв'язку заплутаних національно - територіяльних проблем східно - европейського континенту. Він є противником творення окремих національно - військових частин в пляновані европейській армії, бо він переконаний, що ті війська самі взялися б за чуби. Але він признає за українським та всіми іншими народами право самовизначення. Після розвалу СССР, на національних територіях його сьогоднішнього складу повинно відбутися під наглядом О. Н. голосування і в ньому українці повинні вирішити, чи їм залишитися при Росії, чи відлучитися від неї. І це повинно бути рішальним. Він теж згори заповідає, що російські соціял - демократи будуть в Україні агітувати проти відірвання України, але українці матимуть таке саме право агітувати за відірванням. Тепер важливо підготовити ту психологічну атмосферу, в якій таке самовизначення могло б наступити.

Українські дискутанти в цей ділові речевий спосіб та в діловій формі доказували і для об'єктивного слухача без сумніву доказали протилежне. Д-р Олесіюк, започатковуючи

(Закінчення на стор. 3-тій)

Олій

В останнюю тяжкую годину...

Декілька місяців тому, в „Свободі" появилася кореспонденція з Европи, на тему пропаганди української справи. В кореспонденції чорним по білому писалося, що в той час, як з нашого боку в цій справі нічого, або дуже мало робиться, в самій тільки Англії, за п'ять післявоєнних років, появилися три десятки російських протиукраїнських книжок. В однобу з останніх чисел „Свободи" подібне писалося про повінь польських протиукраїнських книжок.

Постає логічне питання: а де ж ми? Де наші десятки книжок? Де наша відсіч різним Керенським, Даллінам, Студницьким і іншим? Де наші аргументи їм і сильним світу цього?..

Для посторонного глядача, така яскрава диспропорція протиукраїнських публікацій, в порівнянні з українськими, може довести тільки до двоякого заключення: або українська справа так добре стоїть, що їй не треба ніякої оборони й протинаступу — або ж цим українцям бракує арґументів для їхньої справи.

А тимчасом... З мовчанки офіційних західних політиків у нашій справі, та з їхнього проросійського курсу аж ніяк не виходить, що наша справа на найвищих керівних місцях світової політики добре стоїть. І це діється в час, коли всі арґументи логіки і справедливости є по нашому боці і коли здемаскувати ворожі затії і відкрити людям очі на українську проблему лежить у життєвому інтересі не тільки самої України — але й цілого світу...

В чому ж тоді справа? Чого нам бракує, щоб це священне завдання виконати: людей, часу в людей, чи грошей на кошти видань?

Безперечно: часу (за заробіткової працею) і грошей в наших людей, по цей бік за'дізної заслони, не багато — але чи це є виправдане? Чи в ній сам час наші публіцисти не витрачають силу часу й грошей на різні партійні видання, яких українській справі, в теперішній стадії — скромно кажучи — „не надто пекуче" треба?..

Ні, люди добрі — не часу й не гроша недостає нам! Нам бракує основного: зрозуміння своєї ролі політичної еміграції і зрозуміння тієї — за Шевченком кажучи — „останньої, тяжкої години", що швидко на годинникy історії проб'є для української справи. І цим гріхом грішать усі наші партійно-політичні угрупування на еміграції. Ніяка людина здорового глузду не знає, навіщо наші люди на еміграції брали з собою свій партійний багаж, ба, навшидкоруч шукали десять підписів, щоб творити нові партії. Не питаємо вже, кого ті партії там, в европейських бараках, репрезентували й кого репрезентують нині, за різними океанами. На всякий раз не край, бо край — у своїй нещодавні опублікованій відозві — від них вимагає „дещо" іншої постанови й „дещо" іншої роботи.

Хай ніхто автора цих рядків не посуджує за спрощування справи. Адже навіть у згаданій відозві краю підкреслюється, що політичні табори, самі по собі, ніяке лихо — очевидно, під умовою, що за головну ціль свого існування вони ставлять роблення не партійної роботи, внутрі своєї громади — тільки пропаганду української справи, перед зовнішнім світом. В такому виді, партійно - групова зрізничкованість мала б бути тільки поштовхом до здорової конкуренції (хто більше, хто краще виконає роботу пропаганди української справи?).

Але — ба! Переважна більшість наших еміграцтських політиків до тієї міри партійна, що за своїми партійними деревами перестали помічати український ліс. Хто згадає газетку, виборчу й іншу содоми й гомори в европейській скитальщині, не може не здригнутися від цього всього. А взяти були цих політиків і їх попутчиків кожного зокрема, то виявляються, що... всі вони хочуть одного й того самого: самостійної соборної української держави.

Після виїзду за океан партійне взаємопожирання трохи втихло. Мітла в руках бувшого політика, чи редактора й незвичне оточення дещо привернули людям відчування мір і величин цього світу. Але спрямувати людський зір і слух у сторону Воюючої України ні, ні протверезні чинники, ні виразне звернення Воюючої України, ні смерть Командувача УПА дотепер не вспіли.

Коли ж нарешті ми — безпардонно кажучи „вдаримося в голову"? Коли ми зрозуміємо, що ми не політиканська, тільки політична еміграція, яка прийшла сюди як другий, пропагандивний фронт Воюючої України? Коли ми зрозуміємо, що видавання книжок і брошур про українську справу не є обов'язком тільки УКК-ту, а писання таких книжок і брошур не є обов'язком американця Менинга — тільки насамперед нашим обов'язком? Коли ми зрозуміємо, що „своя правда і сила і воля", яку наші політики чомусь уявляють як партійну, а не українську — можлива тільки в своїй хаті, яку щойно треба збудувати, від викорчовування ворога з ґрунту починаючи?..

Зробім це і побачимо, що в нас знайдуться і сили і час і потрібні гроші. Але робім це зараз, уже — „остання тяжкая (для України) година" добігає свого кінця. Коли вона проб'є, виявиться: чи українську справу ми допомогли вигнати з гробу — й чи ще раз угробити...

Микола Очерет.

ДАВИДКА

6)

Учителька, що була вислана сюди на поселення. Її додім теж була невесела: вона відмовилась бути агентом НКВД і її, як непевний елемент, вислано до Караганди. Ось вона вже три роки жила тут і все ж вона не каялась, — бо це було краще ніж бути співробітником НКВД. Це власне й було те, що тягло мене до неї: я знав, що вона не зробить на мене доноса. І чим довше я тут жив, тим більш і більш звикав до своєї сусідки. І одного разу я вирішив, що не можу я втеряти цю єдину людину, якій можна вірити і я вирішив з нею одружитись. Але як їй це сказати? Як це зробити? Думав я над цим більше місяця та один випадок допоміг. Якось я сидів за обідом, обдумуючи свою майбутню розмову, і раптом вибух веселий сміх моєї сусідки, що сиділа разом зі мною за столом. Вона сміялась з моїх зусиль їсти вилкою кисіль, який поставили мені після мяса з картоплею. „Ваші думки десь гуляють, а ви не бачите, що їстеся у вас під носом!" — з сміхом промовила вона. „Вачить я бачу, а от сказати вам про це боюсь!" — „А ви попробуйте! Може воно не так вже й страшно!" — „Добре, тоді слухайте! Ви, Лена, дуже добре бачите, що тут усім людям дуже тяжко жити. Всі голодні, всі обдерті, всі злидні. Гарно живеться лише підлим, продажним душам, що втеряли все людське. Це усе халіфи на час, — бо не сьогодні, — завтра їх хтось продасть, зробить на них донос і їхній добробут кінчиться. Але людьми вони вже не будуть, бо намагатимуться за всяку ціну видертись знову нагору, повернути свій добробут. Це є кадри, фундамент, на якому тримається влада, — але людьми вони вже ніколи не будуть! І от боротись самому проти всіх, дуже тяжко. Не тому, що сил сема, а тому що витрачені сили ніде поновити, нема джерела наснаги, нема стамулу для дальшої боротьби. Я все таки чоловік, а тому до мене не липнуть з різними пакостями оті, що стоять нагорі. А вам же й це доводиться терпіти. Отож хочу вас захистити від цього, від тих, що нагорі і пропоную вам вийти за мене заміж!". Я спинивсь, але не почувши жадної відповіді, продовжував далі: „Хай ні на хвилину не буде думки, що тут є якась нещирість. Мені тяжко жити самому між цими людьми. Крім вас нема тут жадної людини, кому б я міг сказати все і не боятись, що на мене донесуть. Ви цього не зробите, бо ви б тоді не були тут. Це моя вигода. А вашу вигоду я сказав: до вас росіяни — жінки жида — ніхто не буде липнути. Ну як? Гарний гешефт?" Моя сусідка мовчки дивилась на мене і під цим поглядом мені було спокійно, так наче стара мати дивилась на мене і думала як краще допомогти моєму лихові. Але найтяжче було зроблено і я тепер чекав спокійно. „Мені здається, — промовила сусідка, — що я згоджусь з вашими арґументами і таки вийду за вас заміж. Але остаточну відповідь я дам лише через тиждень. Мені треба звикнути до цієї думки і коли вона укладеться в мойі натурі, — я згоджусь. Коли ж ні, я прийду і одверто вам про це скажу, хоть якби це було вам неприємно. А тепер я піду, а ви не намагайтесь мене підмати, — я сама прийду і скажу, що вирішила." І Лена встала і пішла до дверей. Я не спиняв, не підмав. Все ясно. На виході Лена спинилась і сказала: „ви ж все таки за цей тиждень згадуйте мене, не забувайте!" — із цим вона вийшла з кімнати. Але я всією істотою відчув, що Лена таки буде моєю дружиною. І дійсно: через тиждень вона прийшла і мовчки мене поцілувала. Цього було досить і ми вирішили, що „святьбу" ми справимо в кінці цього місяця. Тож до весілля ми пильно готувились: я все, що зароблю, віддавав Лені, а вона купувала їжу і питво, пошила собі нове убрання, купила дещо, аби прикрасити кімнату, і за цим клопотами не помітили як пробіг місяць. Коли ми сходили до ЗАГС'у і зареєструвались, я закликав всіх своїх начальників, а Лена своїх знайомих. Отож на весілля зібралось багато люду і все співробітники НКВД. Вечеря наша удалась гарно, бо в ті скрутні часи, щось достать було дуже тяжко, але ми довго готувались, тому було що їсти, було що й випити. Тост за тостом, чарка за чаркою, але мені було це не до душі, бо у всіх словах не було ніякої щирості, — наче під примусом. Жадний з присутніх не надавав ніякого значення саме нашій „святьбі", жадного інтересу ми для них не являли, — їм подобалась лише вечеря. Але випито вже було багато, тому язики у присутніх почали розв'язуватись.

„Здорово ето ти, Давидка, обработал! — звернувсь до мене начальник місцевої залоги військ внутрішньої безпеки. — Тепер імєєш жену і руську! Тебє брат такі повєзло!"

„І опять такі етот ужин! — вмішався начальник місцевого концентраційного табору „політичних" в'язнів. — Ведь не всякій тепер может такой ужин закатіть. Тєбє ето удалось, потому ти услужлівий, хороший чєловек, бєри!"

„Ето так! — відповів начальник пошивочної майстерні. — І ето ми отмєтілі видав єму медаль. Ведь он же тепер у нас медалєносец, да! Давидка очень хороший чєловек, добрая душа! Можна сказать прімєр всєм, — а всьо такі он жид!" — „Да! — притягнув начальник військ НКВД. — Ето правда. Прямо жалко тєбя, Давідка! Такой хороший чєловек, а жид. А вот ведь окончиться война с Японієй також победоносно как кончілі ми войну с фашистской Германієй і будем ми вас всєх жидов лупіть. Больно уж ви нам надоєлі тут в тилах во время войни. Почітай на фронтах вас днём с фонарьом не сіщеш, а вот в тилах жіть не дастє. Ти, Давідка, ісключеніє. Ми ето понімаєм, — но влетіт і тєбє, потому ти жид. А под горячую руку всє будет розбирадь: хоро ли ти ілі плохой, — всьо равно жид!"

„Да! — промовив тут я. — Ето ви так правду говоріте!"

„А ти думаєш, ми такому славному чєловеку, как ти, сталі би врать! — авторітетно заявив начальник концентраційного табору. — Нєт, ми, брат, рускіє люді і врать хорошім людям не станем!"

„Да ти, Давідка, не журісь! — хлопнувши по плечу сказав начальник військ НКВД. — То когда єщо будет, а сейчас ти імєєш молодую жену, да єщо і рускую. Нєт, ти брат, хоть і жид, а всьо такі молодец!"

„А ведь время познєє, пора і честь знать! — сказав встаючи начальник пошивочної майстерні. — Завтра же надо проводіть в нашей мастєрской єту проклятую стахановскую вахту, чтоб єй пусто било!"

„Должон провесті во-как! — сказав начальник військ НКВД.

— Пора же нам всєм получіть очередной орден. Пол-года уже не получалі, — поетому завтра тебє надо постараться. Да і новобрачним ми уже надоєлі, поетому поднімемся і уходим!"

Тут гості і почали розходитись, а начальник пошивочної майстерні ще раз нагадав мені, що завтра я не спізнюсь і рівно в 7 годині був би в майстерні. За чверть години в кімнаті залишились лише ми з Леною.

Народження геніяльного інтерв'ю

(Фрагмент „мирної" політики)

Вождь — він же батько народів і сонце всіх трудящих — важко замислився. Причина і предмет замислення — все ті самі: як ощасливити решту людства, що ще не потрапила до раю і гине в капіталістичному пеклі. Найперша ж турбота вождя — мир, загальний, райського зразку мир землі, поперек якого стоять різні акули Сіті і Волстріту.

І погукав вождь Душинського, дижурного фахівця мирних справ.

— Слухай, Душинський, — ти раз-у-раз буваєш в тих Об'єднаних Націях, Вашинґтонах і взагалі закордонах. Скажи: чому там трудящі не навели досі порядку, не зробили миру — нашого, — розумієш, справжнього радянського миру? Адже ми стільки грошей і енергії вбухали на цю справу — а толку не видно?

— Шкідників дуже багато, мудрий вожде, — звинувся Душинський, — найбільше той клятий Тіто капостить...

— Мовчи мені про цю заразу! — обірвав сердито вождь трудящих. — Поклич краще Лаврентія.

Той негайно прибув.

Вождь зразу ж до нього:

— Як там у нас з шкідниками?

— Якщо треба — знайдемо вмить, дайте лише „установку"! — бадьоро відповів шеф людської безпеки.

Вождь посмоктав люльку і примружив око.

— Мова, дорогий друже, про загальний, світовий мир. Щоб не було більше всіляких пактів, бльоків, ОН'ів, меж і кордонів, а єдина родіна трудящих — з єдиним ученням і єдиним щастям. Коротше кажучи — з єдиною конституцією, під сяйвом якої ось вже стільки часу цвітуть наші народи.

— Це геніяльно! — захоплено вигукнув Лаврентій. — І з єдиним шефом єдиної безпеки!

— Ну, це само собою розуміється, — підморгнув задоволений вождь.

— Чого варте щастя і всі блага конституції без належної безпеки! Це ж була б суща маніловщина і міщанство. Та заковика в тім, що не танцює щось останнім часом наш похід за мир: Америка зброїться, Західна Европа зброїться —ти ж розумієш, до чого це веде?

— Розумію, маю докладні звіти своїх співробітників закордоном. Все той сучий син Тіто завдає нам клопоту.

— Та що ви всі з тим Тітом носитесь як дурень з писаною торбою! — скипів мудрий вождь. — Що це: я його породив чи що? Знищити всіх його тутешніх підголосників. Викорчувати крамолу з коренем! Як у тебе сьогодні з марристами?

— Ідейно вбиті геніяльною статтею (ви ще за неї титул „корифея науки" дістали). Щодо фізичного нищення — чи там, як кого „пригладження", то не клопочіться, вожде — я вже дав з ними раду.

— А як з космополітами і в Захід закоханими?

— В порядку. Перевиховуються в Сибіру і Казахстані. Дехто перебудовується ближче — в Архангельських лісах і на Печорі. Лише одиниці втекли до Ізраелю, але то вже „підкачали" братні демократії: польська та румунська, бо ті люди мали їхні паспорти.

— А як з українськими націоналістами?

— Ваша мудра директива й гасло ВеКаПе — „Україна без українців" — неухильно здійснюється.

— Гм... (тут вождь знову посмоктав люльку). — На кого ж все таки обрушити черговий гнів трудящих?

Небезпечний шеф поглянув убік, де все ще стояв Душинський. Вождь зрозумів і милостиво до Душинського: — Прийдеш згодом, я покличу.

Коли той вийшов, Лаврентій заговорив тихше, тоном змовника:

Перегодя можна буде „взяти в роботу" укрупнювачів колгоспів. Але нехай раніш зроблять своє діло. Тоді ми їм пришиємо закрут і запаморочення.

Вождь просіяв. — У тебе, Лаврентію, світла голова і всі мої думки вгадуєш. Але це згодом. А час вимагає — зараз, негайно щось екстра придумати.

— Не інакше, мудрий вожде, як задуднити треба в єрихонські сурми, тобто змайструвати ваше інтерв'ю.

— Ха-ха-ха! — зайшовся сміхом вождь. — Невже ж гадаєш, що від мого інтерв'ю заваляться мури капіталістичних фортець?

— Ні, я цього не думаю. А знаю, що ваше інтерв'ю почують і вивчатимуть по всіх усюдах і наші друзі, і наші вороги. Одне діло, коли говорить такий Душинський чи Царапкін, інша річ — коли говорите ви. На Заході наївних людей ще багато: почнуть виснювати — як тлумачити ваше інтерв'ю, виникнуть розходження в думках, суперечки політиків і неполітиків, військовиків і цивільних — ось вже нам і легше.

— Слушно. Абсолютно слушно! — погодився вождь. — Наша єдність тим ефективніша, чим більші суперечки в них. Та й аґітпропам буде добра нагода — поглибити виховання наших трудящих, від шкідливих думок відтягнути. Отже, став, друже, питання — ти, мабуть, їх у голові маєш —і ми зараз тих імперіялістів пришпилимо. Я тим часом звелю принести нам доброго вина.

Коли „інтерв'ю" було готове, друкований на машинці примірник його відіслано до редакції часопису „Неправда". Редактор Подхалімов, побачивши, що це — від вождя, не читаючи дав інтерв'ю негайно складати, а сам сів писати передову статтю: „Інтерв'ю вождя — гігантичний крок до світового миру".

Ю. С.

ДО ЧЛЕНІВ У.Н.С. В СПРАВІ „ВЕЛИКОДНЬОЇ ПИСАНКИ"

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, в порозумінні з Українським Конґресовим Комітетом, проголосив збірку фондів „Великодньої Писанки" на допомогово-переселенчі цілі. Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу, нав'язуючи до світлих традицій свого членства, що завжди стояло в першому ряді жертвенности на такі високі гуманітарні цілі, яким служить ЗУАДКомітет, висловлює надію, що широкий загал членства УНСоюзу й цим разом прикладно відгукнеться на заклик ЗУАДКомітету та дасть йому всю можливу піддержку в його акції.

Головний Екзекутивний Комітет У.Н.С.

УКРАЇНА І РОСІЯ

(Закінчення зі сторони 2-гої)

дискусію, ствердив, що справа наслідства Київської Русі цілком не є така маловажна для сучасности, як це твердив доповідач. Навпаки, вона є найбільш суттєва. Для сучасних змагань і аспірацій народу цілком не є маловажно, чи він мав батька, чи він є безбатченком. Теж не є маловажною справа вияснення Переяславського договору. В тому то й діло, що цей договір був договором рівного з рівним і тільки зломаний та надужитий Росією. В тому самому напрямі давав переконливі арґументи д-р Чикаленко, наводячи авторитетні твердження про повну національну, культурну і навіть антропологічну відрубність українського народу. Для нього інтересно, що росіяни навіть в своїй мові мають для себе тільки прикметникове означення „русский", тоді як інші народи в їхній же мові означаються іменниками. У висновку він поставив твердження, що в історичній перспективі не має проблеми „відділяти" українців від Росії, але натомість виступає завжди російська проблема „приділяти" до себе українців.

Цю тезу найбільш яскраво розвинув проф. Оглобин. Його ясність думки, сила арґументації і достойність вислову мали абсолютну перевагу над твердженнями доповідача. Він, звичайно, розуміє потребу предків для російського народу, але їх не можна віднайти в Київській Русі. Арґументи — один, два, три... З переяславським договором і українськими культурними впливами — доповідач, звичайно, дуже зручно побудував свою доповідь і з нею не легко полемізувати. Проте, — і знову арґументи. У висновку проф. Оглобин стверджує, що росіяни далеко більше занімаються проблемами української історії, ніж українці російської. Це може змінитися. Бо власне українські історики можуть і повинні вияснити деякі місця в історії Росії, що в їхньому світлі ціла історія виглядатиме дещо інакше. Це відноситься зокрема до концепції „Третього Риму" в Москві.

В газетній статті важко було б переповісти навіть найголовніші твердження і протитвердження недільної конференції. Але й не вони, але висновок найважливіший. Росіяни, як це виходить зі заяви Р. А. Абрамовича, признають за українським народом право на самовизначення: чи хоче він залишитись чи відірватись від Росії. Під цим оглядом мало б відбутися в Україні, після розвалу СССР, вільне голосування під наглядом Об'єднаних Націй. Українська наука виявляє і доказує безпідставність таких вимог. Українська окремішність і „відірваність" від Росії доказана безсумнівно історично і культурно, а в 1918-19 рр. теж політично. Що значить голосування чи відділятись? Якщо вже голосування, то хіба тільки чи евентуально не створити б якої федерації, і не тільки з російським, але й іншими вільними народами, якщоб це виявилось політичною, господарською, чи будь-якою доцільністю. Саме російське домагання голосування не тільки не має історичної бази, але могло б вважатися і за політичний підступ. Бо хто мав би голосувати в Україні, чи теж ті російські колоністи, що їх там насаджується безперервно до сьогоднішнього дня? А як справа з голосами тих п'ятьох мільйонів українців, що їх вивезено з України й з мільйонами інших, що їх загнав в могилу російсько-шовіністичний червоний режим?

З цього ясно, що базою відповідної „психологічної атмосфери" для позитивної для обох народів розв'язки складної проблеми російсько-українських взаємовідносин може бути тільки і тільки безумовне визнання росіянами української національно - державної суверенности на етнографічних українських територіях. Це є мінімальне під кутом міжнародного демократичного права. Щойно тоді можна говорити.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА

НА МОВНІ ТЕМИ

„ЖАЛОБНА" ЧИ „ЖАЛІБНА"?

Дуже часто бувають суперечки про те, як треба писати **„Жалобна Академія"** чи **„Жалібна Академія"**. Вичерпливу відповідь на це питання дають наші словники. В українській мові є два слова **„жалобний"** і **„жалібний"**. Вони відрізняються не тільки вимовою, правописом, але й значенням. Слова **„жалоба", „жалобний"** вимовляються з наголосом на **„о"** і означають **„траур", „траурний"**. Наприклад: „Нам би слід одягтись у жалобу" (Грінченко. Словар...) „Жалобно вбраний" (А. Ніковський. Словник укр.-рос. 1927). „Жалобний похід", „жалобний марш", „жалобне вбрання" (Г. Голоскевич. Правописний Словник. 1930). Слово **„жалібний"** має наголос на **„а"** і означає **„жалісний", „жалісливий"**. Напр.: „Заспівали вони тих жалібних пісень" (Грінч., 514 стор.). Таку різницю в значеннях цих слів дуже ясно і чітко відзначають усі словники української мови — і старі, і нові. Отже тепер не може бути ніяких сумнівів, що треба писати і вимовляти **„Жалобна Академія"**.

Петро Оксаненко.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

„ВЛАДА СВІТЛА СТАЛА"

25-ого лютого відзначалось 80-річчя з дня народження Лесі Українки. З Києва до Грузії з тієї нагоди виїхала делеґація письменників — М. Бажан, Е. Воронько, Я. Шпорта, Д. Косарик, О. Бабишкін, — для участи в роботі пленуму спілки совєтських письменників Грузії, присвяченого роковинам. В Сурамі, де 1. 8. 1913 померла Л. Українка, відкривається будинок-музей. Там же встановляють пам'ятника поетесі.

„Радянська Україна" опублікувала статтю О. Засенка до роковин народження Л. Українки. Дано їй заголовок „На нашім світі влада світла стала". Взято його живцем з творчости поетеси, посягнувши в світ її „сподівань без надії". — Поетка вже на світанку своєї літературної діяльности мріяла про скасування деспотичної самоволі, темноти безпросвітної, диких часів, мріяла, що настане безпечна година, в якій чорні часи люди будуть тільки згадувати, а говоритимуть про свій час — „на нашім світі влада світла стала". Слова поетеси Засенко безстидно прирівняв до доби панування большевизму в Україні.

Перед роковинами в Москві вийшло 3-томове видання творів Л. Українки російською мовою. „Це великої ваги культурна подія, — впевняє О. Засенко, — слово української поетеси увійшло в багатющу скарбницю культури великого російського народу..." Загалом же, Л. Українка славна тим, за словами Засенка, що вона виступала проти українського буржуазного націоналізму, — проти соціял-шовінізму, за єдність робітничої кляси...

ПЕРЕСТАВЛЕННЯ В ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ

В лютому в західних областях відбулися річні партійні конференції. Дотеперішні секретарі обкомів склали звіти, в яких як окремий успіх відзначили закінчення колективізації та приступлення до укрупнювання колгоспів. Партійні керівники всюди нарікали, що „нам не вистачає керівних кадрів, а їх не надсилають, а як надішлють, то переважно людей малодосвідчених".

На керівних становищах обкомів проведено персональні зміни. Грушецького зі Львова переведено на першого секретаря обкому на Волині, Профатілова, який був досі секретарем обкому на Волині, перенесено на рівнорядне становище до Тернополя. На нарадах присутні були представники київського ЦК: в Тернополі — Сердюк, в Рівному — Кириченко. Це свідчить, що з західних областей партія не спускає свого пильного погляду.

УКРАЇНСЬКА БІБЛІОТЕКА

Минулого року (у квітні місяці) при Українсько-Американському Клюбі (1938 Джермантавн Евеня, Филаделфія) відчинено Бібліотеку, що має українські книжки, часописи та книжки англійською мовою про Україну. За рік свого існування бібліотеку відвідало коло 500 відвідувачів. Тепер, щоб добути фонди для поширення бібліотеки, щоб збагатити бібліотеку новими книжками, **управа клюбу влаштовує вечір, присвячений Великому Кобзареві Тарасові Шевченкові, на якому новоприбулий письменник С. Ледянський прочитає доповідь „Шевченко і наша сучасність"**. Відбудеться також деклямація творів Шевченка. — Початок в 5 год. ввечорі в неділю, 8. квітня в Українсько-Американському Клюбі, 1938 Джермантавн Евеню, Филаделфія. Вхід за добровільними датками.

УВАГА! — НЮАРК І ОКОЛИЦЯ!

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ, 1-ший ВІДДІЛ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

—: влаштовує :—

В НЕДІЛЮ, 8. КВІТНЯ 1951 Р.

о год. 4-тій пополудні

В ЗАЛІ „УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ"
180 William Street, Newark, N. J.

АКАДЕМІЮ

для вшанування перших роковин смерти Голови Генерального Секретаріяту УГВР, Головного Секретаря Військових Справ УГВР, Головного Командира УПА, Голови Проводу ОУН на Українських Землях, Генерал-Хорунжого

РОМАНА ШУХЕВИЧА

(Р. ЛОЗОВСЬКОГО — ТАРАСА ЧУПРИНКИ — ТУРА)

У ПРОГРАМІ приймають участь: **Софія Воробцева** — американський гимн; **Командир Соколенко**, член рейдуючих частин УПА в Західну Европу (відкриття); **Лев Шанковський**, член Закордонного Представництва УГВР (святочна промова); **д-р Альфред Берцінс**, б. міністер Латвійської Республіки та б. голова Ради АБН — від поневолених Росією народів (у рос. м.); **мец. Іван Романишин** — від громадянствародженого на вільній американській землі (у анг. м.); **Лев Рейнарович**, оперовий співак-баритон; **Марія Шумейко** — фортепіяновий супровід; **Володимир Юркевич** та **Роман Левицький** — бандуристи; **Чоловічий Хор „Трембіта"** під управою **Михайла Добоша**; **Мішаний Хор ООЧСУ „Заграва"** під управою **Романа Набережного**.

Того ж самого дня в українських церквах Нюарку, після Богослужень, по 12. год., відправиться **ПАНАХиДА** за сл. п. Генерал-Хорунжого Романа Шухевича, на яку запрошується усе громадянство міста Нюарку та околиці.

УВАГА! НАСЕЙК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ: ВІДДІЛІВ У.К.К.А.—О.О.Ч.С.У.—УПУ (Пласт) та УКР. ТОВ. КЛЮБУ ім. Т. ШЕВЧЕНКА

—: відбудеться :—

В НЕДІЛЮ, 8. КВІТНЯ (APRIL 8) 1951 Р.

В САЛІ під ч. 212 PRESIDENT ST., PASSAIC, N. J.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

присвячена першій річниці смерті Гол. Командира У.П.А. генерала Т. ЧУПРИНКИ.

Початок о год. 7-мій ввечорі. — Вступ вільний. **Комітет.**

УВАГА! АЛЛЕНТАВН І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ПАРАФІЇ ПР. ДІВИ МАРІЇ В АЛЛЕНТАВНІ, ПА., зі всіми організаціями, що льокуються при ній

—: улаштовується :—

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. КВІТНЯ 1951

о год. 7-мій ввечорі

В ПАРАФІЯЛЬНІЙ ГАЛІ ПРИ ФРОНТ СТРІТ.

В ПРОГРАМІ: виступ Хору ім. М. Леонтовича під мистецьким керуванням **проф. О. Дідуха**, Деклямації, Солоспіви та фортепіянове сольо. Святочну промову виголосить **о. д-р Волод. Левицький**, парох.

Українці Алентавну й околиці! Своєю численною участю вшануйте належно память найбільшого поета України Т. Шевченка!

Панахида буде відслужена в церкві по великій Службі Божій!

УВАГА! БРІДЖПОРТ І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАННЯМ УКР. ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ПАРАФІЇ В БРІДЖПОРТ, КОНН.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8. КВІТНЯ 1951

в годині 7-мій ввечорі

В JOHN'S PAVICH HALL, 1055 Pembrook St., BRIDGEPORT

—: відбудеться :—

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

при співучасти злучених хорів греко католицьких парафій з Ансонії і Бріджпорт, Конн.

Всіх українців міста Бріджпорт та околиці просимо громадно прибути. **Комітет.**

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

можна вже набути.

Картки в українськім стилю, роботи Анастазієвського, з ковертами. Ціна 10 цнт. одна.

Картки роботи Бутовича, Гніздовського і Сурмача 15 за $1.00.

Замовлення виконуємо негайно.

"S V O B O D A"

P. O. Box 346. Jersey City 3, N. J.

Виповніть і витніть понижчий купон та вишліть його на адресу:

"SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Прошу мені прислати ------ Великодних Карток,

на що залучаю суму ----------------

Ім'я й прізвище ----------------

Адреса ----------------

В СУБОТУ, 7. КВІТНЯ (APRIL 7th) 1951, ТОЧНО О ГОД. 5:00 ПОПОЛ.

В МАЛІЙ ЗАЛІ BEETHOVEN HALL, 210 EAST 5th ST., NEW YORK, N. Y.

—: відбудуться :—

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО СПОРТОВОГО ТОВАРИСТВА

— та —

УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО КЛЮБУ, НЮ ЙОРК.

Всіх Членів та Прихильників проситься взяти численну участь. Коли б о год. 5:00 не явилась приписана статутом кількість членів, збори відбудуться годину пізніше без огляду на число присутніх.

Управа Товариств..

Провід У.С.К.-у повідомляє, що **наступної неділі, 8. квітня ц. р., о год. 2:30 У.А.С. Т-во змагається з чеською командою С.К.Прага,** на грищі Праги, Hunts Point Stadium.

Вже в перших днях квітня появиться

СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІ

ювілейне видання.

Така книга появляється дуже рідко, тому варто її мати кожному українцеві, що любить гарно видану книжку і цінить рідну літературу. — Закликаємо громадянство користати ще з нагоди зниженої ціни, що в передплаті виносить 10 дол. для передплатників журналу „КИЇВ" — 8 дол. — Останній реченець надсилання передплати — 5 квітня 1951. — Адреса:

"KYIW", 859 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa. — Tel. WA 2-1273

Спортові Вісті

ФІЛАДЕЛФІЯ

УСК „Тризуб" — Дільпарк СК. 5:1 (3:1)

В змаганнях за мистецтво Першої Дивізії осягнув філаделфійський „Тризуб" дуже гарний успіх, бючи високо і в гарному стилю свого противника та здобуваючи дві цінні точки.

Героєм змагань був найкращий на площі Конопасевич, який стрілив всіх 5 воріт. Добре запрезентувалися нові змагуни „Тризуба": Мартин (на воротах) і Франко (на лівому крилі). Ціла дружина заграла дуже гарно і жертвенно, здобуваючи собі симпатію дуже чисельно зібраної своєї і чужої публики.

(б)

ШІКАҐО, Ілл.

УАСТ „Леви" мистцем І-шої Дивізії

Футбольні розгри за першість І-шої Дивізії міста Шікаго на рік 1950, що відбувались упродовж літа минулого року, не були остаточно закінчені внаслідок наближення зими, а саме не дійшло до розгривок двох груп, півдня і півночі. Рішальні змагання між першуном півдня Жидівсько - Американським Спортовим Т-вом „Гакоаг" і першуном півночі УАСТ „Леви" відбулись на початку нового футбольного сезону, в неділю 25 березня 1951.

Показавши початково добру гру „Леви" вже в 3-тій хвилині здобули провадження з гарного стрілу Б. Куцана.

В другій половині В. Зарицький (що виступив уперше на гриці після зломання руки), в 57 хв. і Р. Маркевич в 63 хв. підвищують вислід до стану 3:0, але під кінець гри „Гакоаг" здобув двоє воріт, в тім одні з карного копу. Остаточна перемога 3:2 (1:0), дала „Левам" право до титулу: першуна І-шої дивізії міста Шікаго за 1950 рік.

Після змагань відбулась на гриці церемонія вручення провідникові Команди Копунів, Яр. Мицавці, переходної чаші з рук секретаря Футбольної Ліги.

Того ж дня, на тому самому гриці, як передзмаг, відбулась зустріч запасів, УАСТ „Леви" II. і ЖАСТ „Гакоаг" II., з метою виелімінування першуна запасних команд І-шої дивізії.

В інтересній грі, що показала добру комбінаційну диспозицію наших запасних грачів, але недостачу викінчень перед воротами противника, „Леви" II здобули перемогу 3:1 (1:0) і взяли із тим також титул першуна.

Ворота стрілили: в 9 хв. Фостяк В., в 50 хв. І. Дахнівський, в 54 хв. Я. Дикий.

Змагуни переможної Команди одержать на гадку, кожний золоту спортову відзнаку.

Ю. Т-вич

ПОПРАВКА

В статті „Нас було 45" („Свобода" ч. 75), 3. стовпець, 17. ряд. знизу треба читати: „Доповідач згадав ще...".

Велетні рослинного світу в Каліфорнії

Всесвітню славу неповторної краси мають ліси Північної Каліфорнії з їх велетенськими колонами вічно-зелених секвой. До неба здіймаються велетенські стовбури, а в низу — узорчасті папороті, червоні квіти рододендронів, різні кущі.

„Рубати ці величні дерева, це все одно, що руйнувати прекрасний собор!" — сказав один мандрівник.

Вічно-зелене височезне дерево секвоя належить до найдавніших рослин світу, а також до найвищих. Лише у Каліфорнії зустрічаються два види цих дерев — „прибережна секвоя" і „велетенська секвоя", що росте на західних схилах гір Сієрри Невади, на висоті 4,500—8,000 футів; третій вид, про який думали, що він уже вимер, недавно знайшли в Китаю.

Прибережна секвоя росте у лісовій смузі, що простягається на північ від Сан Франциско до кордону з стейтом Орегон. Часто дерева мають вік до 2000 років, а висота їх сягає 364 футів, що є найбільшою на світі. Найвище дерево є в Гумбольдт Каунті, Каліфорнія.

Як скоро перші піонери відкрили в лісах ці дивовижні дерева і десь в 1851 році розповели про них у Сан Франциско, то зразу ж почалось безжалісне вирубування розкішних дерев і дотепер вирубано більше як третину первинних лісів. Останнього часу почали більше дбати за охорону лісу і цілі полоси найкращого лісу спеціяльно лишають недоторканими.

Порівнюючи з прибережними, гірські секвої нижчі, найвище дерево сягає 272 футів. Проте, ці дерева старші і їх стовбури грубші, ніж у прибережних секвой. Вважається, що одне з цих дерев, славетне дерево генерала Шерлона у Велетенському Лісі в Тулейр Каунті, Каліфорнія, старше як 3,500 років. Поперечник його стовбура більший ніж у найгрубшої прибережної секвої.

Гірські велетні зустрічаються більше як у 70 місцях на схилах Сієрри Невади. Багато з цих ділянок тепер включені до системи американських національних парків.

Комерційну вартість має лише дерево прибережних секвой, бо дерево гірських велетнів є надто ламке для вживання у деревообробній промисловості.

Останніми роками вживається спеціяльних заходів щоб захистити секвої від винищення, навіть заплановано спеціяльну кампанію розведення секвой, які, до речі, дуже легко розмножуються через самосів. Отже, дільниці лісу не повинні вирубуватися начисто, а мають бути залишені окремі дерева і з їх насіння, рознесеного вітром, виростає молодий ліс. Також з пнів зрубаних дерев часто виростають молоді дерева. Могутня животорча сила секвой допомагає швидкому відродженню зрубаних масивів.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА

ЩИРЕ УКРАЇНСЬКЕ СПАСИБІ!

Не стало в живих нашого дорогого мужа і батька. Відійшов він від нас у вічність. **Всім нашим Рідним, Приятелям і Знайомим,** що не забували його в часі тяжкої недуги, що в часі його тяжких операцій як у Гамілтоні так і в Торонті відвідували його та жертвували свою кров для нього, всім тим, що будучи зворушеними передчасною його смертю, прийшли попрощатися і помолитись за блаженну пам'ять та спокій його душі, а в день похорону, віддали останню прислугу, приймаючи участь в жалібних Богослуженнях Відправах та відпроваджуючи в урочистому поході тлінні його останки на місце вічного спокою, рівно ж усім тим, що з приводу цього тяжкого смутку прислали нам з усіх кінців світу зворушливі свої співчуття, я з моїм дорогим сином висловлюємо **всім щире українське Спасибі!**

Особливу подяку в цьому складаємо **всім українським Ветеранам міста Торонто**, що, під проводом Українського Відділу Канадійського Легіону, очолюваного Вельмишановним поручником п. Степаном Павлюком, допомагали Покійному в недузі, а по смерті гідно віддали йому останню прислугу. З'окрема приносимо щиру подяку **Українському Відділові Канадійського Легіону** за те, що добровільно взяв на себе увесь тягар шпитальних оплат, закупив цвинтарної площі та покриття всіх коштів похорону. Цим християнським своїм вчинком Ви віддали своєму Покійному старшині-побратимові по змозі найвищу пошану, а нам — найбільшу прислугу. Честь Вам!

Висловлюємо щиру подяку племінникові Покійного, **Високопреосвященнішому Архієпископові Мстиславові, Преосвященному Єпископові Платонові та всьому духівництву Української Православної Церкви Канади і Злучених Держав Америки** за те, що, згідно з останньою волею Покійного, відправили в Українській Православній Церкві св. Кн. Володимира таку урочисту жалібну Службу Божу та похорон. З'окрема висловлюємо подяку **мішаному хорові** цієї церкви, що під проводом Вп. професора п. Антона Березинця взяв участь у похоронних відправах і тим спричинився багато до звеличання цієї жалібної урочистості.

Ще приносимо сердечну подяку **Управі Українського Народнього Дому**, очоленого Вп. п. Куникевичем, за те, що прийняла тлінні останки Покійного до найкращої своєї залі для прощальних відвідин. За взірцево переведену похоронну обслугу, за спорядження плану похоронної процесії і виконання його, та за всі інші клопоти, сполучені з цією жалібною урочистістю, складаємо щиру подяку **Похоронному Директорові, ветеранові Канадійської Воздушної Фльоти, панові сотникові Василеві Заліщукові.** Над усе ж — дякуємо тим, що зложили на гріб Покійного численні китиці цвітів, як і тим, що замість цвітів замовили за блаженну пам'ять і спокій душі Покійного численні панахиди, сорокоусти і жалібні відправи Служб Божих. Взагалі — дякуємо всім тим, які чим небудь спричинилися до звеличання цієї жалібної урочистості. З'окрема кожному ми не є в спроможності дякувати. Тому просимо прийняти оцю загальну нашу подяку, як доказ глибокої до Вас пошани і поваги.

Нехай за все це винагородить Вас Милосердний Господь усім добром! Покійному ж нехай буде земля прибраної Вітчини Канади пером, та нехай заступить вона йому рідну Українську Землю, котру любив він усією душею та всім єством своїм. — В. И. П.!

З глибокою до всіх пошаною залишаємося в журбі вдячні Вам
Ірина Петлюра і син Володимир.

ЗМОВА КОМІНТЕРНУ ПРОТИ МАДЯРСЬКОГО ВТІКАЧА В ЗДА

Ню Йорк. — Монсіньор Бела Варгас, колишній член угорського парляменту, врятувавшися втечею закордон після загарбання Угорщини Совєтами, дістав від К. Д. Джексона, голови американського Красного Комітету Вільної Европи, вістку, що Комінтерн у Букарешті приготовив заговір на його життя. Монс. Варгас є тепер головою Угорської Національної Ради в Америці і розвиває визвольну працю для Угорщини. Джексон каже, що дістав вістку тайним способом, якого не хоче виявити.

„АРХІТЕКТУРА І АКУСТИКА" В Л. М. КЛЮБІ

„Архітектура і акустика" — це тема доповіді, що її виголосить інж. Жуковський на найближчому вечорі в Літературно-Мистецькому Клюбі в п'ятницю 6-го квітня, в приміщенні Клюбу при 149 2-га евеню. Початок, як звичайно, в год. 7:30 ввечорі.

● Комітет Безпеки створено в Західному Берліні. Його завданням буде стояти на сторожі міста перед східно-німецькими комуністами під час запланованого на серпень „світового фестивалю молоді".

● Пані Рузвелт повідомила, що вона не прийняла б евентуального перевибору на голову Комісії Людських Прав О. Н., яку вона очолює від трьох років.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє своїх членів і членкинь, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 8. квітня, в Домі Відділів У.Н.Союзу, 841 N. Western Ave., в год. 12:30 пополудні. На зборах, між іншими важними справами, будуть подані інформації і про води обезпечення в У.Н.Союзі. Тому просимо всіх до численної участи. — Ф. Васильовський, предс.; Д. Максимюк, кас.; Т. Шпікула, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, відбудуться в суботу, 7-го квітня, на 482 Мейн вул. у Вінярського, о год. 7:30 ввечорі. Просимо всіх членів на збори прибути. Буде обговорена справа пікніку Товариства, а теж будуть виголошені два реферати бесідниками з нової іміграції. — І. Вурний, секр.

ГЕМТРЕМК, Міш. — Місячні збори Тов. ім. Шашкевича від. 94 Т-ва ім. Шашкевича відбудуться в неділю 8-го квітня о 2:00 год. попол. в Українській Демократичній Галі, 2376 Грейлінг. Важним обов'язком є прибути на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження.

За уряд: М. Шаран, предс.; І. Чупка, рек. секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 16. березня 1951 р. померла членкиня 238 від. У. Н. Союзу в Бостон, Масс.,

ТЕКЛЯ КУПЧИК.

Покійна родилась в селі Тростянець, пов. Золочів, Зах. Україна і прожила 51 років. Любила свій нарід і все старалась йому помагати. Полишила в смутку мужа Івана, дочку Олю, зятя, двох внуків і сестру Агафію.

Похорон відбувся 19. березня з похоронного заведення до української правосл. церкви св. Трійці, а відтак на українській цвинтар Мавит Гови в Матепен, Масс., при великій участи членів УНСоюзу, родини і знайомих. — В. И. П.!

М. Давискиба, секр.

Дня 17. березня 1951 р. помер по довгій недузі у 69. році життя, в Стейплетон, Н. И.,

ВАСИЛЬ КАРПІВ,

довголітній член від. 211 У. Н. Союзу.

Покійний походив зі села Клищівна, пов. Рогатин, Зах. Україна. Полишив у смутку жінку Марію, 2 дочки, 4 синів, 7 внуків і сестру Анну. Громада стратила в Покійному доброго громадського працівника.

Похорон відбувся 20. березня з дому жалоби при участи членів відділу, родини, кревних та знайомих до українсько! грецько-католицької церкви, а відтак на St. Mary Cemetery. — В. И. П.!

Т. Соколовський, секр.

СИРАКЮЗ, Н. И. — Уряд Тов. Укр. Січ, від. 39, повідомляє своїх членів і членкинь, що місячні збори відбудуться в неділю, 8. квітня, в год. 3-тій пополудні, в салі Нар. Дому. З огляду на те, що є багато важних справ до вирішення, між іншими справа статуту, проситься всіх членів прибути обов'язково на збори. — М. Рубич, рек. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Тов. „Єдність", від. 163, відбудуться в неділю, 8. квітня, в 1-ій годині пополудні, в Домі Горожан, 847 N. Franklin St. Проситься всіх членів прийти на збори. Є важні справи до полагодження, а найважніше, що буде вибір секретаря. — М. Паранич, фін. секр.

ПОШИРЮЙТЕ „СВОБОДУ".

ТАРЗАН, ч. 2565. Нова небезпека.

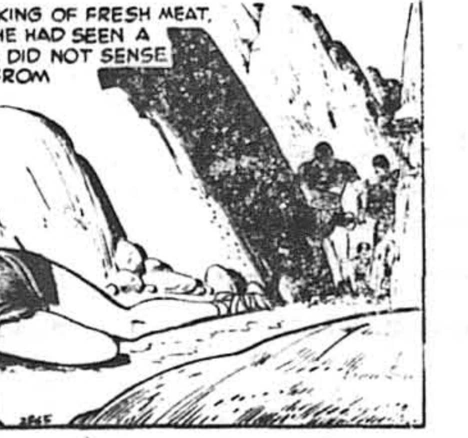
Так супево Грідлі вивчав мову гіляків, поступаючи вперед до гір тіпдарів.

„Ось там Ясоне" — сказала Яна, показуючи на далеку пласкато закінчену гору — „лежить Зорам, країна мого народу.

Коли Яна розпалила вогонь, Грідлі, маючи на увазі свіже м'ясо, звернувся до рівнини, де він бачив череду антилопів,

Яна не відчула небезпеки, яка чигала на неї з темної пропасти.